Bilgi Yönetimi Yeterlik Ölçe?i (BYYÖ)

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Bilgi Yönetimi Yeterlik Ölçe?i (BYYÖ)*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=17662

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Bilgi Yönetimi Yeterlik Ölçe?i (BYYÖ), e?itim yöneticilerinin kurumsal ba?lamda bilgi yönetimine ili?kin sahip olduklar? yeterlilik düzeylerini ölçmek amac?yla geli?tirilmi? özgün bir araçt?r. Ölçek, ?kram Ç?nar taraf?ndan 2002 y?l?nda Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde haz?rlanan doktora tezi kapsam?nda geli?tirilmi?tir. Bu ölçek, özellikle Malatya ili örne?inde uygulanm?? olup, e?itim kurumlar?ndaki yöneticilerin bilgi toplama, i?leme, saklama ve kullanma becerilerini çok boyutlu olarak de?erlendirmeyi hedeflemektedir. Ölçek geli?tirme çal??mas?, yüksek düzeyde yap? geçerlili?i ve iç tutarl?l?k göstermi?tir.

Anahtar Kelimeler

Bilgi Yönetimi, Likert Ölçe?i, E?itim Yöneticileri, Yeterlilik, Ölçek Geli?tirme, Faktör Analizi, BYYÖ, Yap?sal Geçerlilik.

Yazarlar

?kram Ç?nar

Amaç

Bilgi Yönetimi Yeterlik Ölçe?i'nin (BYYÖ) temel amac?, e?itim kurumlar?nda görev yapan yöneticilerin bilgi yönetimi alan?ndaki mevcut yeterliliklerini ve beceri düzeylerini tespit etmektir. Ölçek, yöneticilerin bilgi kaynaklar?na eri?im, bilgiyi etkin bir ?ekilde kullanma, depolama ve stratejik karar alma süreçlerine entegre etme kapasitelerini ölçerek, bu alandaki geli?im ihtiyaçlar?n? belirlemeye yard?mc? olmay? amaçlamaktad?r. Bu çal??ma, özellikle e?itim sisteminde **bilgi yönetimi** uygulamalar?n?n kalitesini art?rmaya yönelik politika ve e?itim programlar?n?n olu?turulmas? için temel veri sa?lam??t?r.

Yap? (Construct)

Ölçe?in ölçtü?ü temel yap?, e?itim yöneticilerinin **Bilgi Yönetimi Yeterlili?i**'dir. Bu yap?, bir yöneticinin kurumsal hedeflere ula?mak amac?yla bilgiyi organize etme, analiz etme ve yayma yetene?ini ifade eder. Kavramsal olarak, ölçek maddelerinin faktör analizi sonuçlar?na göre 21 farkl? boyuta da??lmas?, bu yeterlili?in çok boyutlu ve karma??k bir yap?ya sahip oldu?unu göstermektedir. Bu boyutlar genellikle bilgi edinme, bilgi i?leme, bilgi depolama ve bilginin organizasyonel kullan?m? gibi alt yeterlilik alanlar?n? kapsamaktad?r.

Geçerlik

Ölçe?in geçerlili?ini test etmek amac?yla **yap? geçerlili?i** yöntemine ba?vurulmu? ve bu

ARABPSYCHOLOGY.COM

kapsamda Faktör Analizi uygulanm??t?r. Analizde temel bile?enler yöntemi ve Varimax dik döndürme tekni?i kullan?lm??t?r. Yap?lan de?i?kenlik çözümlemesi sonucunda, ölçek maddelerinin 21 farkl? boyuta da??ld??? ve bu boyutlar?n toplam de?i?kenli?in oldukça yüksek bir oran?n?, yani 0.94'ünü (yüzde 94) aç?klad??? tespit edilmi?tir. Bu bulgu, ölçe?in teorik olarak varsay?lan yap?y? ba?ar?yla ölçtü?ünü ve yüksek derecede yap?sal geçerlili?e sahip oldu?unu göstermektedir. Yap? geçerlili?i sonuçlar?, ölçe?in bilgi yönetimi yeterlili?ini do?ru ve kapsaml? bir ?ekilde temsil etti?ini desteklemektedir.

Güvenilirlik

Bilgi Yönetimi Yeterlik Ölçe?i'nin güvenirli?i, çe?itli istatistiksel yöntemlerle hesaplanm??t?r. Ölçe?in test-tekrar test güvenirli?i için Pearson momentler çarp?m? katsay?s? hesaplanmas? yöntemine ba?vurulmu?tur. Ölçe?in iç tutarl?l???n? belirlemek amac?yla ise tüm alt boyutlar için ayr? ayr? Cronbach Alpha katsay?lar? hesaplanm??t?r. Ölçe?in bütünü için hesaplanan genel Cronbach Alpha katsay?s? 0,91 olarak bulunmu?tur. Bu de?er, ölçe?in maddeleri aras?nda yüksek düzeyde iç tutarl?l?k oldu?unu ve ölçüm sonuçlar?n?n güvenilir oldu?unu kan?tlamaktad?r.

Faktör Analizi

Yap? geçerlili?i kapsam?nda gerçekle?tirilen faktör analizi, dört ana faktörün varl???n? ortaya koymu?tur. Bu faktörlere ait madde say?lar? ve faktör yükleri a?a??daki gibi da??l?m göstermi?tir:

Birinci Faktör: Bu faktörde yer alan 20 maddenin faktör yükleri 0.45 ile 0.85 aras?nda de?i?mektedir.
?kinci Faktör: Bu faktörde yer alan 15 maddenin faktör yükleri 0.41 ile 0.82 aras?nda de?i?mektedir.
Üçüncü Faktör: Bu faktörde yer alan 10 maddenin faktör yükleri 0.41 ile 0.88 aras?nda de?i?mektedir.
Dördüncü Faktör: Bu faktörde yer alan 5 maddenin faktör yükleri 0.42 ile 0.73 aras?nda de?i?mektedir.

Faktör yüklerinin genel olarak yüksek olmas? (minimum 0.41), maddelerin ilgili faktörleri güçlü bir ?ekilde temsil etti?ini ve ölçe?in yap?sal olarak sa?lam oldu?unu göstermektedir.

Enstrüman

Test Tipi: Geli?tirme (Özgün bir doktora tezi çal??mas? kapsam?nda geli?tirilmi?tir.)

Format: 5'li Likert (1=Bana hiç uygun de?il - 5=Bana tamamen uygun)

Mevcut Diller: Türkçe

ARABPSYCHOLOGY.COM

Popülasyon Grubu: E?itim Yöneticileri

Ya? Grubu: Yeti?kinler (E?itim yöneticisi pozisyonunda çal??an profesyoneller)

Popülasyon Detaylar?: ?kram Ç?nar'?n doktora tezi kapsam?nda, Malatya ilinde görev yapan e?itim yöneticileri üzerinde uygulanm??t?r.

Test Metodolojisi: Ölçek, bilgi yönetimi yeterliliklerini öz bildirime dayal? olarak ölçmek üzere tasarlanm??t?r. Derecelendirme format?, kat?l?mc?lar?n kendilerini belirli yeterlilik ifadelerine ne kadar uygun gördüklerini belirtmelerini gerektirir.

Anahtar Kelimeler

E?itim Yönetimi, Yeterlilik Ölçe?i, Bilgi Yönetimi, Yap?sal E?itlik Modellemesi, Cronbach Alpha, Varimax Rotasyonu, Doktora Tezi.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?: Mevcut de?il

Ba?l?l?k E-posta Adresleri: Mevcut de?il

?leti?im Adresi: ikramcinar@gmail.com

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Test Y?l?: 2002

?zinler ve Ücret: Ölçek, doktora tezi kapsam?nda geli?tirildi?inden, akademik kullan?m için genellikle yazar?n iznine tabidir. Ticari kullan?m veya geni? çapl? uygulamalar için yazar ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir. ?lgili tezin detaylar?na YÖK Ulusal Tez Merkezi üzerinden eri?im sa?lanabilir: tez.yok.gov.tr

Ölçe?in orijinal PDF belgesine a?a??daki ba?lant?dan ula??labilir: bilgi-yonetimi-yeterlik-olcegi-byyo-toad.pdf

Referanslar

Ç?nar, ?. (2002). *E?itim yöneticilerinin bilgi yönetimindeki yeterlilikleri (Malatya ili örne?i).* (Doktora tezi). Hacettepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Bilgi Yönetimi Yeterlik Ölçe?i (BYYÖ) Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir. Ölçek maddeleri, kaynak içerikte aç?kça belirtilmemi?tir. Maddelere eri?im için ilgili doktora tezine ba?vurulmas? gerekmektedir.

Ölçek maddeleri bu kaynakta mevcut de?ildir. Maddeler için yazar?n doktora tezine (Ç?nar, 2002) ba?vurulmas? tavsiye edilmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM